

Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep.
0030 OSLO

Att:

Deres ref.
12/372

Vår ref.
12/1184-11 654.30/SVVE

Dato:
Oslo, 15.05.2012

Høring - Evaluering av grunnlaget for forskrift om forbud mot bonusprogram i innenriks luftfart

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til deres brev vedr. ovennevnte høring.

LO støttet ikke innføringen av forbudet mot bonusprogrammer i norsk innenriks luftfart i 2002, og gikk inn for å oppheve forbudet i 2007 da dette var oppe til ny vurdering.

LO mener det heller ikke denne gangen foreligger noe i Konkurransetilsynets rapport som endrer vårt prinsipale standpunkt. LO mener derfor at dagens bonusforbud i norsk innenriks luftfart må oppheves.

At Konkurransetilsynet likevel finner grunn til å åpne for innføring av bonusprogrammer på tre strekninger i Norge, gir i seg selv ikke et grunnlag for å opprettholde bonusforbudet for resten av ruteområdene i Norge, mener LO.

LO viser til at bonusforbudet ble innført for å gi Norwegian drahjelp inn i markedet på norsk innenriks. Det gikk fra å være et feederselskap for Braathens til å bli et ordinært ruteflyselskap på hele stamrutenettet i Norge etter bortfallet av Braathens. Norwegian har i så måte hatt en formidabel vekst og bidratt til, gjennom sin lavprissatsning, å hente ”nye” passasjerer til det norske innenriksmarkedet. Men de har også hatt en kraftig vekst i det europeiske og det internasjonale luftfartsmarkedet uten bonusforbud. Det blir derfor feil å hevde at den norske situasjonen utelukkende er et resultat av bonusforbudet i Norge. Norwegian har som lavprisaktør vært med på å hente inn nye passasjerer, men dette er passasjerer som uavhengig av bonusforbudet ville kommet. Denne utviklingen har vi sett over alt hvor lavprisselskaper har startet flygninger, og denne veksten var allerede i gang før Norwegians inntreden.

I de senere år har satsingen til Norwegian først og fremst vært i utlandet. Dette i sterk konkurranse med andre selskaper og i markeder hvor bonusprogrammer har vært gjeldene. Det har vist seg at dette ikke har vært til hinder for nykommere og ikke hatt noen innelåsende

effekt i forhold til eksisterende selskaper. Når man i tillegg ser på rutestrekningene Norwegian har satset på i Sverige, så er den tyngste strekningen, som også er den tyngste totalt i Sverige, bare halvparten så stor passasjermessig som strekningen mellom Oslo og Trondheim. Konkurransetilsynet mener på sin side at grunnlaget for å unnta de tre strekningene i Norge, er at de har et vesentlig høyere antall passasjerer og at det derfor ikke er nødvendig med et forbud for å opprettholde konkurranse på disse strekningene.

LO registrerer at tilsynet opprettholder sitt tidligere standpunkt basert på samme argumentasjon, selv om rapporten fra NHH viser at forbudet mot bonusprogrammer ikke har de effekter Konkurransetilsynet hevder.

Norwegian hevder i sitt tilsvarende til Konkurransetilsynet at de må vurdere en eventuell nedlegging eller nedskalering på såkalte tynne ruter om bonusprogrammer på norsk innenriks gjeninnføres. LO regner med at tilstedeværelse og opprettholdelse av rutestrekninger alltid blir vurdert i forhold til selskapenes strategi og økonomi, uavhengig av bonusprogrammer. Som Konkurransetilsynet selv sier er dette et område som vel så mye er avhengig av til enhver tid gjeldene storkundeavtaler.

Bonusprogrammer er som kjent vanlig blant verdens flyselskaper, og i Europa er det bare på norsk innenriks det er et bonusforbud. Det er en konkurransemessig ulempe for SAS at dette forbudet fremdeles eksisterer og at selskapet ikke får tilby sine kunder et helhetlig fordelsprogram. Da SAS innførte SAS Credits til sine bedriftskunder gjorde Norwegian det samme kort tid etter.

I høringsbrevet stiller departementet et konkret spørsmål i forhold til konkurransesituasjonen mellom lufthavner på Østlandet, ved en eventuell innføring av bonusprogrammer på tre utvalgte strekninger fra OSL. LO ser at dette kan være problematisk, men har ingen ytterligere kommentarer til dette på bakgrunn av vårt standpunkt om å oppheve forbudet mot bonusprogrammer i norsk innenriks luftfart utenom FOT-ruter.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Tor-Arne Solbakken
(sign.)

Svein Vefall
(sign.)

Saksbeh.: Svein Vefall

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.